

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
Corruption Risk Assessment

OPS.MOE

ประจำปีงบประมาณ

๒๕๖๖

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงศึกษาธิการ

E-mail : accmoe2@sueksa.go.th

สารบัญ

ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑
	ที่มา	๑
	วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
	กลุ่มเป้าหมาย	๒
	ตัวชี้วัด	๓
ส่วนที่ ๒	แนวทางและการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	๔
	๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๖
	๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๖
	๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๘
	๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๙
	๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ	๑๒
ส่วนที่ ๓	กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑๗
	กระบวนการ/โครงการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
	๓.๑ กระบวนการ ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)	๑๗
	๓.๑.๑ การระบุความเสี่ยง	๑๗
	๓.๑.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๘
	๓.๑.๓ เมตริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๙
	๓.๑.๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง	๒๑
	๓.๑.๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	๒๒
	๓.๒ กระบวนการ ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA)	๒๕
	๓.๒.๑ การระบุความเสี่ยง	๒๕
	๓.๒.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๒๕
	๓.๒.๓ เมตริกส์ระดับความเสี่ยง	๒๖
	๓.๒.๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง	๒๗
	๓.๒.๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	๒๘
	๓.๓. กระบวนการ งานจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาเอกชน	๓๑
	๓.๓.๑ การระบุความเสี่ยง	๓๑
	๓.๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๓๑
	๓.๓.๓ เมตริกส์ระดับความเสี่ยง	๓๒
	๓.๓.๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง	๓๔
	๓.๓.๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	๓๕

ส่วนที่ ๔ การติดตามและการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๔๓
๔.๑ ปฏิทินการดำเนินงาน	๔๓
๔.๒ การรายงาน	๔๔

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดแล้วมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสียหายจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.ศธ.) โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ (ศปท.ศธ.) ในฐานะผู้รับผิดชอบในการดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน สป.ศธ. โดยคัดเลือกกระบวนการ/โครงการ จำนวน ๔ กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ๓ ด้าน ดังนี้ (๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ (๓) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ และกำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด สป.ศธ. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ในโอกาสนี้ ขอขอบพระคุณคณะทำงานฯ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของ สป.ศธ. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จนสำเร็จ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหน่วยงานในสังกัด สป.ศธ. จะนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของ สป. ไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

มีนาคม ๒๕๖๖

๑.๑ ที่มา

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ท. ให้รัฐบาลประกาศให้ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (Corruption Perceptions Index ๒๐๑๖ โดยบทสรุป พบว่าแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมาก สำนักงาน ป.ป.ท. ได้นำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยคณะกรรมการมีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ(คตช.) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ (ปัจจุบันกลไกคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้ยกเลิกแล้ว โดยได้ปรับหน้าที่และอำนาจมารวมศูนย์ไว้ที่ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ให้เป็นกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตระดับชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ)

กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ" โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ ไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปรับ"ระบบ" เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้น กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุนในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต(Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่า การทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใด มีคะแนนดัชนี CPI ที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเลขานุการ ศอตช. ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในส่วนราชการและเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index :CPI) ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกหลักในการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพตติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดทำการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานภาครัฐ จึงกำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) เพื่อให้ ศปท. กระทรวงใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัดและกำกับ

ดังนั้น เพื่อให้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพตติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม เพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของ สป. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะนำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของ สป. ไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้การทุจริตในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ลดน้อยลง

๑.๒ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. เพื่อสร้างมาตรการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
๓. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

๑. สำนัก ศูนย์ กอง กลุ่ม สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
๒. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๔. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑.๔ ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. ร้อยละความสำเร็จของการกำกับ ติดตามรายงานผลตามแนวทาง มาตรการป้องกันการทุจริต และสร้างความโปร่งใส เป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓. ร้อยละ ๗๐ ของหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่นำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตไปใช้ในหน่วยงาน
๔. ค่าคะแนนการประเมิน ITA ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ร้อยละ ๘๙ ขึ้นไป

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

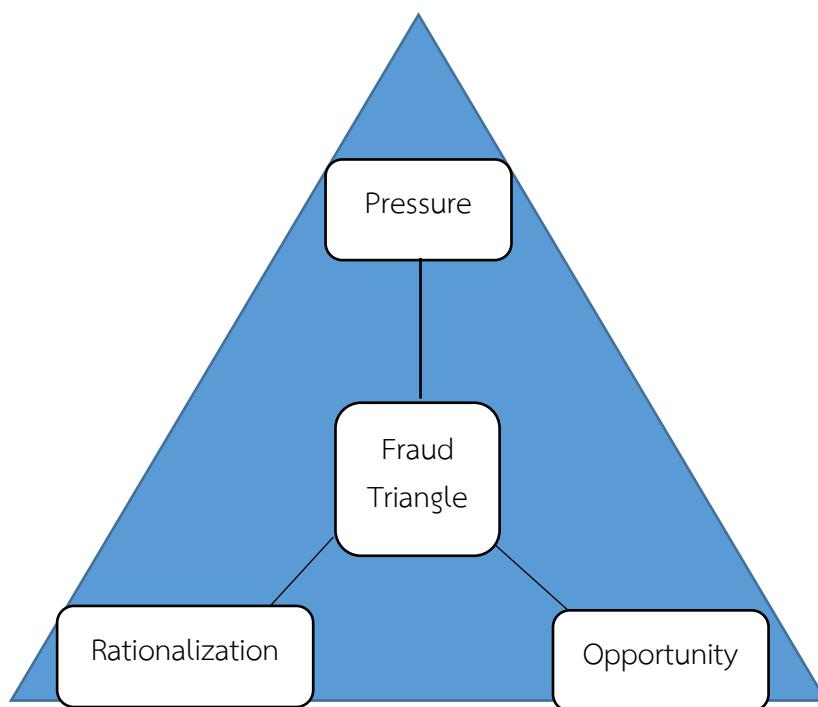
ส่วนที่ ๒

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒. ทฤษฎีเกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพ การควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และRationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็น นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (1940) ยังมีทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T.Wolfe and Dana R. Hermanson (2004) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (2004) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามนี้ได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	Gone Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure ๓. Rationalization	๓. Incentive / Motive ๔. Rationalization	๓. N-Need ๔.E-Expectation

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	
Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจ เปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure	ความกดดัน ความกดดันและแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขัน จากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการใช้เงิน
Incentive / Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤตินิยมชอบ และทำทำการทุจริตได้
Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่าผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed	ความโลภ เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิดอยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงมีเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

(ข้อมูลจากบทความ ผู้ตรวจบัญชีสหกรณ์ มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในสหกรณ์ได้อย่างไร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM	
ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ สอนราชการระดับกรม/เทียบเท่า และ รัฐวิสาหกิจ

๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้น
	ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ในอนาคต
	ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือ

คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	<p>เป็นสื่อการเรียกร่องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมมอบระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>
<p>สินบน Bribery</p>	<p>สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับ การเรียกร่องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใด (ผลประโยชน์ นั้นเป็นได้ทั้งในรูปแบบตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้น การกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)</p>
<p>ของขวัญ Gifts</p>	<p>Gifts ของขวัญ ISO 37001 : ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อดำเนินการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาค และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าเป็นสินบน” ..(ตามความหมายของ ISO ๓๗๐๐๑ Gifts, hospitality, donations and similar benefits “The organization shall implement procedures that are designed to prevent the offering, provision or acceptance of gifts, hospitality, donations and similar benefits where the offering, provision or acceptance is, or could reasonably be perceived as, bribery (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)</p>

คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือบุคคลที่ให้อภัยในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้อภัยตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียนเพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎเกณฑ์สำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโตไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการทำผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรมด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงานมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริง แต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) และ ISO 37001:2016

๑) กรอบตาม COSO 2013

กรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่าง ๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ Internal Control Framework

๒) มาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
 หลักการที่ ๓๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
 หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
 หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อ
 การควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)
 หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
 หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา
 และเหมาะสม

๓) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง
 ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเสี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด
 ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor)
 ที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workllow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต
 เข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า
 ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า
 ในอนาคต (Unknown Factor)

๔) กรอบตาม COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗)

COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กร บริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๔.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จ-การดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจขององค์กรอย่างแท้จริง

" Good risk management and internal control are necessary for long term success of all organizations." -COSO

(บทความจาก TRIS Academy Club Issue ๔ January ๒๐๑๘, "Organizational Excellence"

โดย ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น)

๔.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรหรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจาก แนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๔.๓) ISO 37001:2016 Anti-bribery Management Systems : ABMS

ISO 37001 มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อ ปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบ ที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุม

โครงสร้าง STRUCTURE OF ISO 37001 STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ
๖. Planning การวางแผน
๗. Support การสนับสนุน
๘. Operation การทำงาน
๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ๑๐.Improvement การปรับปรุง

ในส่วนโครงสร้างของ ISO 37001 ข้อ ๔ ได้กำหนดให้มีหลักการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ

“ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้นสำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งประกอบด้วย COSO ๒๐๑๓ internal Control, COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems และระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ยังมุ่งให้มีการดำเนินการ ตามแนวทาง ของวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑) กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS)

❖ CRMS จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่า ทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

❖ ผลการประเมิน CRMS ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

❖ หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRMS ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมมองของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นสังคมและสาธารณชนรับรู้หน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

๒) นิยามประเภทของ ความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

- โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุก ประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ สวรรราชการ ระดับกรม/เทียบเท่าและ รัฐวิสาหกิจ

๓) ระเบียบวิธีการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการประเมินเชิงคุณภาพระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สัดส่วน และน้ำหนักคะแนน			
ตัวชี้วัด	น้ำหนัก/คะแนน	ตัวชี้วัดย่อย	จำนวนข้อที่ทำการประเมิน
๑) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๖๐		
๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria)	๕		
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)	๒๕	๔	๘
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒๕		
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒) ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔๐		
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผยข้อมูล	๕	๒	๒
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓๕		
รวม	๑๐๐	๖	๑๐

๔) ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ระดับผลการประเมิน แบ่งเป็น ๔ ระดับ (Scale) ดังนี้

Excellent : E (ดีเยี่ยม)	สูงกว่า ๘๐ คะแนน
Good : G (ดี)	ระหว่าง ๖๑ - ๗๙ คะแนน
Pass : P (ผ่าน)	ระหว่าง ๕๐ - ๖๐ คะแนน
Upgrade : U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

<p>ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย</p>		
<p>ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)</p>		
<p>แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต</p>	<p>เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๑</p>	
	<p>คะแนนเต็ม ๕ คะแนน</p>	
<p>๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) (๕ คะแนน)</p>	<p>ไม่มี = ๐</p>	<p>มี = ๕</p>

<p>ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)</p>		
<p>๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)</p>	<p>เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๒</p>	
	<p>คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน</p>	
<p>๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ที่คาดการณ์ หรือ พยากรณ์ ในอนาคตว่าอาจเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตให้สามารถ ลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้ตรงจุด (ดูตัวอย่างการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประกอบ) (๑๐ คะแนน)</p>	<p>- ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน</p> <p>- มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน</p> <p>- มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต = ๑๐ คะแนน</p>	

<p>๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต (๕ คะแนน)</p>	<p>- มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน - มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน</p>
<p>๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการโดยหลักการการประเมินความเสี่ยงของขั้นตอนการดำเนินงานมีโอกาสที่จะมีความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันจึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอนจะมีความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด (๕ คะแนน)</p>	<p>- มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำ ทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับปานกลาง – สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำ เท่านั้น = ๕ คะแนน</p>
<p>๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบนBribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้ (๕ คะแนน)</p>	<p>- ไม่มี = ๐ คะแนน - มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน</p>
<p>ตัวอย่าง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การปฏิบัติหน้าที่มีข้อต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีข้ออย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน ○ การยกยอทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง ○ การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่น งานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วยรถขุด ○ คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้วางมาตรการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด 	
<p>หมายเหตุ : กระบวนการด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ หากเป็นกระบวนการที่เคยทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตส่งสำนักงาน ป.ป.ท. ในปีที่ผ่านมา ๆ มา หากนำมาทำการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ จะต้องแสดงให้เห็นว่าจากการประเมินในครั้งนี้พบความเสี่ยงในประเด็นใดเพิ่มเติม ส่วนในด้านที่ ๓ ต้องเป็นโครงการ/งานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p>	
<p>๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต</p>	<p>เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๓ คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน</p>
<p>๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน (๑๕ คะแนน)หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลูกจิตสำนึก การประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบ</p>	<p>- ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน - สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน - สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน</p>

กฎหมายการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็นมาตรการที่ไม่สอดคล้อง	
๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็นมาตรการของปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมอย่างไร (๑๐ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล	เกณฑ์การประเมินข้อ ๑.๔
	๕ คะแนน
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล (๕ คะแนน) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ต้องได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุมัติจากผู้บริหาร ของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี = ๐ คะแนน - มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)	
ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินข้อ ๒.๑
	คะแนนเต็ม ๕ คะแนน
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน) รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ต้องมีการเสนอรายงานต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มี = ๐ คะแนน - มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๓๕ คะแนน) การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖เท่านั้น (๓๕ คะแนน)	เกณฑ์การประเมินข้อ ๒.๒
	คะแนนเต็ม ๓๕ คะแนน
	<ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จ มีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จ มีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จ มีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

ส่วนที่ ๓

กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำกรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓ กระบวนงาน ประกอบด้วย

๑. กระบวนงาน ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)
๒. กระบวนงาน กระบวนงานระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA)
๓. กระบวนงาน งานจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาเอกชน

๓.๑ กระบวนงานควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)

การดำเนินการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ จากสถิติในระบบรายงานข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้ดำเนินการประเมินในกระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่า เพื่อเป็นการเน้นย้ำในการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้มีความโปร่งใสเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการ รวมทั้ง เห็นควรต้องปรับปรุงกลไกการทำงาน และสร้างมาตรการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในกระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)

๓.๑.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการ/โครงการ ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ
 ..แบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS..Thai)

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ...ศปท. กระทรวงศึกษาธิการ

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ผู้รับผิดชอบ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต. กระทรวงศึกษาธิการ

Know Factor	ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงต่อการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุมการ ปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	✓	
๒	ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อก รหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่น ที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมาย ตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน	✓	
๓	ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง	✓	

๓.๑.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน
ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่
ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ			✓	
ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมายตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน			✓	
ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง			✓	

๓.๑.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๕ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูงมาก

ระดับ ๔ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตต่ำ

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตต่ำ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๕ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรงมาก

ระดับ ๔ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้ ในระดับไม่รุนแรง

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางที่ ๓ ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	
ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)	การเบิกจ่ายเงินในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai)	หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	๓	๔	๑๒	สูง
		ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมาย	๓	๔	๑๒	สูง
		ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง	๓	๔	๑๒	สูง

๓.๑.๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน ระดับความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงาน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในขั้นตอนนี้หน่วยงานต้องมีข้อมูลว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรการป้องกัน หรือควบคุม ความเสี่ยงอะไรบ้างในการเตรียมการก่อนลงมือประเมิน จึงจะทำให้การประเมินคุณภาพการจัดการควบคุม ความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน
๑	หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับ ดูแล และควบคุม การปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ		×	
๒	ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล็อก รหัสผ่านในระบบ GFMS มอบหมายให้บุคคลอื่น ที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมาย ตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน			×
๓	ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง		×	

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากประสิทธิผลหรือคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง ที่มีอยู่ในปัจจุบันเรื่องที่ทำกรประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่าง มีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
หัวหน้าหน่วยงานไม่มีการกำกับดูแลและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นตามระเบียบอย่างเคร่งครัดทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	พอใช้		พอใช้	
ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิในการปลดล๊อครหัสผ่านในระบบ GFMIS มอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งมอบหมายตัวบุคคลผู้มีสิทธิเป็นผู้ดำเนินการแทน	พอใช้		พอใช้	
ผู้มีสิทธิในการปลดล๊อครหัสผ่านในระบบ GFMIS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง	พอใช้		พอใช้	

๓.๑.๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้ โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้ มาตรการ หมายถึง วิธีการทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ผู้มีสิทธิในการปลดล็อกรหัสผ่านในระบบ GFMS ทำการเบิกจ่ายไปยังบัญชีธนาคารของตนเอง	สูง	ไม่ควรมอบหมายให้บุคคลเพียงคนเดียวใช้รหัสเพื่อเข้าปฏิบัติงานเกินจากสิทธิ์ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่ง	หัวหน้าหน่วยงานไม่ควรมอบหมายให้บุคคลเพียงคนเดียวใช้รหัสเพื่อเข้าปฏิบัติงานเกินจากสิทธิ์ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่ง			ก.ค.ศ. กศน. สช. สนย. สอ. ศปท.ศธ. ศธภ.๑ - ๑๘ ศจจ.ทุกจังหวัด

ลงชื่อ.....
 (นายยศพล เวณุโกเศศ)
 รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
 ตำแหน่ง..... ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

มีนาคม ๒๕๖๖

๓.๒. กระบวนการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA)

๓.๒.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการ/งาน ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA)

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้รับผิดชอบ นางสาวจุฑารัตน์ มณีโชติ และนายกิตติ จันทินอก ภารกิจระบบตำแหน่งและวิทยฐานะที่ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๓๑

Known Factor ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว

Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
การส่งเสริมกรรมการประเมินและการดำเนินการประเมิน : รายชื่อกรรมการที่ประเมินผู้ขอแต่ละราย อาจมีการรั่วไหลในระหว่างการส่ง/การดำเนินการประเมิน และอาจถูกนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์		✓

๓.๒.๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การส่งเสริมกิจกรรมการประเมินและการดำเนินการประเมิน : รายชื่อ กรรมการที่ประเมินผู้ขอแต่ละรายอาจมีการรั่วไหลในระหว่างการส่งเสริม/ การดำเนินการประเมิน และอาจถูกนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์			✓	

๓.๒.๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
- ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก
- ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/
ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง
- ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/
ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง
- ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

หลักเกณฑ์ในการจัดระดับคะแนนความเสี่ยงการทุจริต

(๑x๓) ๓	(๒x๓) ๖	(๓x๓) ๙
(๑x๒) ๒	(๒x๒) ๔	(๓x๒) ๖
(๑x๑) ๑	(๒x๑) ๒	(๓x๑) ๓

- คะแนนความเสี่ยง ๑ - ๒ ความเสี่ยงระดับต่ำ
- คะแนนความเสี่ยง ๓ - ๔ ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- คะแนนความเสี่ยง ๖ - ๙ ความเสี่ยงระดับสูง

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
การสู่มตั้งกรรมการประเมินและ การดำเนินการประเมิน : รายชื่อกรรมการ ที่ประเมินผู้ขอแต่ละรายอาจมีการรั่วไหล ในระหว่างการสู่ม/การดำเนินการประเมิน และอาจถูกนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์	๒	๒	๔

๓.๒.๔. การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ค่าคะแนนการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในปัจจุบัน
ดี	๓
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยงเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ค่อนข้างสูง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางที่ ๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การสุ่มตั้งกรรมการประเมินและ การดำเนินการประเมิน : รายชื่อกรรมการ ที่ประเมินผู้ขอแต่ละรายอาจมีการรั่วไหล ในระหว่างการสุ่ม/การดำเนินการประเมิน และอาจถูกนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์	ดี			ปานกลาง (๔)

๓.๒.๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานที่ ๓ แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การคุ้มครองกรรมการ ประเมินและการ ดำเนินการประเมิน : รายชื่อกรรมการที่ ประเมินผู้ขอแต่ละราย อาจมีการรั่วไหลใน ระหว่างการคุ้มครอง/ ดำเนินการประเมิน และอาจถูกนำไปใช้ แสวงหาผลประโยชน์	ปานกลาง	๑. ป้องกันความเสี่ยงในด้านความมั่นคง ปลอดภัยของระบบ (Security) ด้วยการ พัฒนาระบบ โดยคำนึงในเรื่องของ Website Security Standard (WSS) มาตรฐานการ รักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับเว็บไซต์ และ Website Application Security Standard (WAS) มาตรฐานการรักษาความ มั่นคงปลอดภัยสำหรับโปรแกรมประยุกต์บน เว็บ ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต โดยมีการวางระบบ การขับเคลื่อนในหน่วยงาน	- มีการจัดประชุมตรวจสอบการใช้งาน ระบบ DPA และกำหนดเงื่อนไขการคุ้มครอง กรรมการประเมิน ตามมาตรการ ป้องกันการทุจริต ข้อ ๒ โดยมีการจัด ประชุมจำนวน ๒ ครั้ง ในวันที่ ๒๗ ม.ค. ๒๕๖๖ และวันที่ ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๖ - มีการสร้างความเข้าใจ ให้แก่ผู้ดูแล ระบบ (User) ในสำนักงาน ก.ค.ศ. ตาม มาตรการป้องกันการทุจริต ข้อ ๔ โดย มีการจัดอบรม	ต.ค. ๒๕๖๕ - ก.ย. ๒๕๖๖	-	สำนักงาน ก.ค.ศ. ภว. ๑ และ ภต. (กลุ่มเทคโนโลยี และสารสนเทศฯ)
		๒. การประเมินวิทยฐานะแบบเดิม เป็น การประเมินโดยกำหนดรายชื่อกรรมการ ซึ่ง กรรมการประเมินหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จะทราบชื่อกรรมการว่าประเมินรายใดบ้าง แต่ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล เป็น การคุ้มครองกรรมการประเมินและการส่งผล การประเมินของกรรมการแต่ละรายจะ ปรากฏเฉพาะรหัสกรรมการที่ถูกสร้างขึ้นใน การประเมินคำขอแต่ละราย ซึ่งระบบการ ประเมินวิทยฐานะดิจิทัลเป็นการพัฒนา มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต ด้าน ใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ที่ชอบด้วย กฎหมาย และเป็นมาตรการควบคุมความ เสี่ยงการเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ	จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๖ - ๘ ก.พ. ๒๕๖๖			

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
		๓. รายชื่อกรรมการประเมินคำขอแต่ละรายจะปรากฏให้เฉพาะ User ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนซึ่งจะสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้เมื่อกรรมการประเมินทั้ง ๓ ราย ส่งผลการประเมินเสร็จสิ้นแล้ว แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ และมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน				
		๔. สร้างความเข้าใจให้กรรมการประเมินหรือผู้ใช้บริการระบบ (User) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยจะต้องคำนึงถึง ตระหนัก และปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และนโยบายความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคล				

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ)

ตำแหน่ง

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖

๓.๓ กระบวนการ งานจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาเอกชน

๓.๓.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการ/งาน การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคลประจำเดือน

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ผู้รับผิดชอบ นางทิพพร สุพรรณทอง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๘๒ ๙๕๗๑ ต่อ ๒๓๑

Known Factor ความเสี่ยง ทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว

Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ผลกระทบ	๑	๒	๓
โอกาส (Likelihood)	เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ	เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก	เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
ผลกระทบ (Impact)	มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้	มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงาน กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง	มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงาน กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

๓.๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

- สถานะสีส้ม** ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจ ควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตาม ได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
การนำเข้าข้อมูล และการจำหน่ายข้อมูลออกจากระบบ			
- ข้อมูลนักเรียนผิดพลาด เช่น เลขประจำตัวประชาชนผิด วัน/เดือน/ปีเกิด ผิด			√
- โรงเรียนดำเนินการจำหน่ายนักเรียน/ลาออก โดยนำออกจากระบบไม่ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด			√
- นักเรียนซ้ำซ้อน			√
- นำนักเรียนที่ไม่มีความพิการมาขอรับเงินอุดหนุนรายบุคคลในอัตรา นักเรียนพิการ		√	

๓.๓.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ระดับ ๓** หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
- ระดับ ๒** หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก
- ระดับ ๑** หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- ระดับ ๓** หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/ พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง
- ระดับ ๒** หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/ พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง
- ระดับ ๑** หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

หลักเกณฑ์ในการจัดระดับคะแนนความเสี่ยงการทุจริต

(๑x๓) ๓	(๒x๓) ๖	(๓x๓) ๙
(๑x๒) ๒	(๒x๒) ๔	(๓x๒) ๖
(๑x๑) ๑	(๒x๑) ๒	(๓x๑) ๓

คะแนนความเสี่ยง ๑ - ๒ ความเสี่ยงระดับต่ำ
 คะแนนความเสี่ยง ๓ - ๔ ความเสี่ยงระดับปานกลาง
 คะแนนความเสี่ยง ๖ - ๙ ความเสี่ยงระดับสูง

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการ งานจัดสรร เงินอุดหนุน การศึกษา เอกชน	๑	การนำเข้า ข้อมูล และการ จำหน่ายข้อมูล ออกจากระบบ	ข้อมูลนักเรียนผิดพลาด เช่น เลขประจำตัวประชาชนผิด วัน/เดือน/ปีเกิด ผิด	๓	๒	๖	ระดับสูง
			- โรงเรียนดำเนินการ จำหน่ายนักเรียน/ลาออก โดยนำออกจากระบบไม่ เป็นไปตามระยะเวลาที่ กำหนด	๓	๓	๙	ระดับสูง
			นักเรียนซ้ำซ้อน	๓	๓	๖	ระดับสูง
			นำนักเรียนที่ไม่มีความพิการ มาขอรับเงินอุดหนุน รายบุคคลในอัตรานักเรียน พิการ	๒	๒	๔	ระดับปาน กลาง

๓.๓.๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ค่าคะแนนการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในปัจจุบัน
ดี	๓ หรือ ๔
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยงเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ค่อนข้างสูง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางที่ ๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคล - ข้อมูลนักเรียนผิดพลาด เช่น เลขประจำตัว ประชาชนผิด วัน/เดือน/ปีเกิด ผิด	อ่อน			๖
- โรงเรียนดำเนินการจำหน่ายนักเรียน/ ลาออก โดยนำออกจากระบบไม่เป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด	พอใช้			๙
- นักเรียนซ้ำซ้อน	อ่อน			๖
- นำนักเรียนที่ไม่มีความพิการมาขอรับเงิน อุดหนุนรายบุคคลในอัตรานักเรียนพิการ	ดี		๔	

แบบรายงานที่ 3 แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
1. ข้อมูลนักเรียนผิดพลาด เช่น เลขประจำตัวประชาชนผิด วัน/เดือน/ปีเกิด ผิด	ระดับสูง	บันทึกข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	โรงเรียนบันทึกข้อมูลนักเรียนผ่านระบบงานทะเบียนนักเรียน REGIS โดยต้องบันทึกข้อมูลนักเรียนเข้า-ออกให้เป็นปัจจุบัน และทุกสิ้นเดือนระบบจะประมวลผลจำนวนนักเรียน เพื่อออกใบสำคัญรับเงินสำหรับให้โรงเรียนยื่นขอเบิกเงินอุดหนุนประจำเดือน หากโรงเรียนไม่ดำเนินการบันทึกข้อมูลนักเรียนให้เป็นปัจจุบันจะไม่สามารถปรับเพิ่ม/ลดจำนวนนักเรียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุนประจำเดือนได้	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการ (สช.)
		กำหนดเงื่อนไขการกรอกเลขประจำตัวประชาชนที่ถูกต้อง	- ระบบงานทะเบียน สำหรับโรงเรียนเอกชน (REGIS) กำหนดเงื่อนไขการกรอกเลขประจำตัวประชาชนที่ถูกต้องตามหลักของกระทรวงมหาดไทย และเชื่อมฐานข้อมูลกับทะเบียนราษฎร์ เพื่อตรวจสอบการมีตัวตนของนักเรียนได้	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการ (สช.)
		การแก้ไขข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน หรือ วัน เดือน ปีเกิด ที่บันทึกข้อมูลผิดพลาด	- การแก้ไขข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน หรือ วัน/เดือน/ปีเกิด ที่ผิดพลาด กำหนดให้ผู้ดูแลระบบ (ADMIN) เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขเท่านั้น โดยตรวจสอบจากหลักฐาน (สูติบัตร/ทะเบียนบ้าน)	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการ (สช.)

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
		ปรับเปลี่ยนเขตรับผิดชอบ	- สำหรับโรงเรียนเอกชนใน ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนเขต รับผิดชอบในการกำกับ ดูแล โรงเรียนเอกชนทุก ๆ 2 ปี เพื่อ ป้องกันการเอื้อประโยชน์ให้กับ โรงเรียนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุน และสวัสดิการ (สช.)
2. โรงเรียนดำเนินการจำหน่าย นักเรียน/ลาออก โดยนำออกจากระบบไม่เป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด	ระดับสูง	ตรวจสอบความถูกต้องการจำหน่าย นักเรียน/นักเรียนลาออก	- กรณีโรงเรียนมีการจำหน่าย นักเรียน/นักเรียนลาออก โรงเรียน ต้องบันทึกการจำหน่ายนักเรียน/ นักเรียนลาออก ผ่านระบบงาน ทะเบียนสำหรับโรงเรียนเอกชน (REGIS) ให้เป็นปัจจุบัน โดย สามารถตรวจสอบการจำหน่าย นักเรียน/นักเรียนลาออกได้จาก บัญชีรายชื่อนักเรียนที่โรงเรียน จำหน่าย/ลาออก/พักการเรียน ของ เดือนที่ผ่านมา (อน. 6) จากระบบ บริหารจัดการเงินอุดหนุน (PSIS)	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุน และสวัสดิการ (สช.)

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
3. นักเรียนเข้าชั้น	ระดับสูง	ระบบแจ้งเตือนนักเรียนเข้าชั้น ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ	1) กรณีมีนักเรียนเข้าชั้นในโรงเรียนเอกชน ระบบงานทะเบียนสำหรับโรงเรียนเอกชน (REGIS) และ ระบบบริหารจัดการเงินอุดหนุน (PSIS) จะขึ้นแจ้งเตือนกรณีนี้โรงเรียนจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนของนักเรียนที่มีรายชื่อขึ้นเข้าชั้น จนกว่าโรงเรียนจะยืนยันตัวตนนักเรียนของโรงเรียน และแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้าตรวจสอบ และตัดสินนักเรียนเข้าชั้นเข้าโรงเรียน โดยดำเนินการผ่านระบบบริหารจัดการเงินอุดหนุน (PSIS) นักเรียนจึงจะมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการ (สข.)

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			2) กรณีนักเรียนเข้าช้อนกับหน่วยงานอื่น โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สป. นำข้อมูลนักเรียนของทุกหน่วยงาน มาตรวจสอบความซ้ำซ้อน และแจ้งต้นสังกัดดำเนินการตรวจสอบนักเรียนที่มีอยู่จริง หากตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นนักเรียนที่ไม่ได้เรียนอยู่จริงในโรงเรียน และโรงเรียนนำรายชื่อนักเรียนดังกล่าวมาเบิกเงินอุดหนุน ให้เรียกเงินอุดหนุนคืนจากโรงเรียน พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่เบิกโดยผิดพลาด หรือโดยไม่มีสิทธิ นับแต่วันที่เบิกจ่ายจนถึงวันที่ชำระเสร็จสิ้น	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการ (สข.)
4. นำนักเรียนที่ไม่มีความพิการ มาขอรับเงินอุดหนุนรายบุคคล ในอัตรานักเรียนพิการ	ระดับปานกลาง	ต้องมีหลักฐานบัตรประจำตัวคนพิการหรือเอกสารรับรองความพิการอย่างใดอย่างหนึ่ง	1) การขอรับเงินอุดหนุนรายบุคคล ในอัตรานักเรียนพิการ ต้องมีหลักฐานบัตรประจำตัวคนพิการหรือเอกสารรับรองความพิการจากแพทย์ของสถานพยาบาลตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบการขอรับเงินอุดหนุนในอัตรานักเรียนพิการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการ (สข.)

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			2) โรงเรียนบันทึกข้อมูลนักเรียน พิกัดผ่านระบบงานทะเบียน สำหรับโรงเรียนเอกชน (REGIS) ระบบจะขึ้นแจ้งเตือนให้ตรวจสอบ นักเรียนพิกัด โรงเรียนดำเนินการ แจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตรวจสอบนักเรียนพิกัดจากระบบ บริหารจัดการเงินอุดหนุน (PSIS) โรงเรียนจึงจะมีสิทธิได้รับเงิน อุดหนุนในอัตรานักเรียนพิกัด กรณี ไม่มีการตรวจสอบยืนยันความพิกัด ในระบบ นักเรียนจะได้รับเงิน อุดหนุนในอัตรานักเรียนปกติ (ใบ แสดงความเห็นแพทย์หรือ ใบรับรองแพทย์ ไม่สามารถใช้เป็น หลักฐานในการยืนยันความพิกัด ของนักเรียนเพื่อขอรับเงินอุดหนุน ในอัตรานักเรียนพิกัด)	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566	-	กลุ่มงานกองทุน และสวัสดิการ (สข.)

ลงชื่อ.....

(ผู้อนุมัติ)

ตำแหน่ง.....

วันที่ / เดือน / ปี (ที่อนุมัติ) .....

ส่วนที่

๔

การติดตามและการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๔.๑ ปฏิทินการดำเนินงาน

ศปท.ศธ. ได้กำหนดปฏิทินการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การดำเนินการ	ระยะเวลา
๑. ศปท.แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
๒. ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อน การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	ภายในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖
๓. ศปท.ศธ.จัดทำแผนการประเมินความเสี่ยง การทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เสนอปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ลงนามเห็นชอบ	ภายในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖
๔. ศปท.ศธ. รายงานรอบที่ ๑ จัดส่ง สำนักงาน ป.ป.ท.	ภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖
๕. หน่วยงานในสังกัด สป. ดำเนินการตามแผน การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป
๖. หน่วยงานในสังกัด สป.รายงานผลการดำเนินการ ตามแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ	ภายในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖
๗. ศปท.ศธ.รายงานผลการประเมินรอบที่ ๒ จัดส่งสำนักงาน ป.ป.ท.	ภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

๔.๒ การรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดรายงานผลหรือความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน จัดส่งรายงานภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตามแบบรายงานที่กำหนด โดยจัดส่งแบบรายงานผลความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปยังศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการในรูปแบบไฟล์ MS Excel ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-mail: accmoe2@sueksa.go.th

๔.๓ แบบรายงานการติดตามสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานการติดตามสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....	
หน่วยงานที่ประเมิน.....	
ชื่อความเสี่ยง	.....
โอกาส/ความเสี่ยง	.....
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) ....
ผลการดำเนินงาน	....

ภาคผนวก

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

21, 5545

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
รับที่ 204
วันที่ ๒๕ ต.ค. ๒๕๖๖
เวลา 09.๑4 น.

ส่วนราชการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ศธ. กลุ่มงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๖๑๖๒
 ที่ ศธ ๐๒๓๖/๔๐๑ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ท. ได้แจ้งแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ส่วนราชการรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. โดยกำหนดกรอบการรายงาน รอบที่ ๑ รายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖ รายละเอียดตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนมาก ที่ ปป ๐๐๒๙/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ (ศปท.ศธ.) ในฐานะเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดและในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้รวบรวมผลการดำเนินงานเพื่อส่งไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. โดยดำเนินการ ดังนี้

๑) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดประชุมคณะทำงานฯ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ และที่ประชุมมีมติเห็นชอบกระบวนการในการประเมินและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓ กระบวนการ ประกอบด้วย (๑) กระบวนการ ควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) (๒) กระบวนการ ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA) (๓) กระบวนการ จัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาเอกชน

๒) แจ้งเวียนแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และรวบรวมรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ หน่วยงานในสังกัดและในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ รายงานไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรด

๑. เห็นชอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และอนุมัติให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒. อนุมัติให้เผยแพร่ข้อมูลแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ บนเว็บไซต์ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

๓. ลงนามหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ท.จำนวน ๑ ฉบับ ดังแนบ

- เห็นชอบ ๑
- อนุมัติ ๑ และ ๒
- ลงนามแล้ว ๓

(นางจิตฤดี ขวัญพุม)
 รองหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
 กระทรวงศึกษาธิการ

CM
 30 มี.ค. ๖๖

(นายยศพล เวณุโกเศศ)
 รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๑๑ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วยแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง โดยกำหนดให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ทุกหน่วยงาน จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาตามระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สัมฤทธิ์ผล และเป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานคณะทำงาน
๒. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานคณะทำงาน
ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ	
๓. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงาน
๔. เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	คณะทำงาน
๕. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คณะทำงาน
๖. ศึกษาธิการภาค ๑ - ๑๘	คณะทำงาน
๗. ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการสำนักนิติการ	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงาน
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน สป.	คณะทำงาน
๑๗. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สป.	คณะทำงาน
๑๘. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค	คณะทำงาน

/๑๙. ผู้อำนวยการ ....

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักเลขานุการกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการศูนย์ขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะทำงาน
๒๒. นางจิตฤดี ขวัญพุดม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ คณะทำงานและ
ปฏิบัติหน้าที่รองหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ เลขานุการ
๒๓. นางสาวพรมนันท์ เตียวเจริญชัย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ คณะทำงานและ
หัวหน้ากลุ่มงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผู้ช่วยเลขานุการ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
๒๔. นางสาวณัฐวรรณ ฉัตรแสงศุภวงค์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ คณะทำงานและ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นางสาวชุตินา ยูวโกศล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ คณะทำงานและ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นายสกลพงศ์ มุ่ยบง พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน คณะทำงานและ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดนโยบาย กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อต้านการทุจริต
  ๒. กำหนดกรอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงต่อการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
  ๓. ดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อต้านการทุจริต
  ๔. รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามกรอบระยะเวลาไปยังสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)
  ๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายอรรณพ สังขวาสิ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษา

นายอรรถพล สังขวาสี
นายยศพล เวณุโกเศศ

คณะผู้จัดทำ

นางจิตฤดี ขวัญพุด

นางสาวพรมนันท์ เตียวเจริญชัย

นางสาวณัฐวรรณ ฉัตรแสงสุวงศ์

นางสาวชุตติมา ยูวโกศล

นางสาวณัฐภรณ์ ฤทธิเจริญ

นายสกลพงศ์ มุ่มบง

นางสาวกัญญาณัฐ มะลิมาศ

นางสาวชุตติกาญจน์ ตุ่นเงิน

คณะผู้จัดทำ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ทำหน้าที่ หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงศึกษาธิการ

รองหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงศึกษาธิการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
บุคลากรภายนอกจ้างเหมาปฏิบัติงาน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ
บุคลากรภายนอกจ้างเหมาปฏิบัติงาน

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

Corruption Risk Assessment

OPS.MOE

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ

E-mail : accmoe2@sueksa.go.th